

MIKSA

sz-utca 1714. sz.

14. sz. házban

ital kereskedést

obb választékban.

tesü palacszert

ARON MIKSA.

BÁLINT

es mázoló

NAGARAI-UTCA 1334.

és mázoló

Nagy Balint

született.

Vilamos világítás!

Hidegvízgyógyintézet

Kneip-kúra Buziáson.

FAVÉ PÉTER.

született.

született.

született.

született.

született.

született.

született.

született.

született.

született.

született.

született.

született.

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . . . 10 ft — kr.
 Félévre . . . . . 5 „ „
 Negyedévre . . . . . 2 „ 50 „
 Egy hóra . . . . . 1 „ „
 Egyos szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közönmény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.) barminté küldendő.

Előfizethető helyben:
 Földégi K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:
 Nagy hasznosított sorok 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzori hirdetések alkalmánként külön megállapított díj. Helyi díj minden külön bejelölés nélkül 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újságszám ára 30 kr.
 Nyilvántartási díj minden példányt 50 krajczár.
 Hirdetéseket felvételre a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban. Főter 1828. sz. alatt.)
 Kéziratok nem adnak vissza.

Kártya és puska.

Halad a világ bámulatosan. A régi emberek alig tudják beletáplálni magukat az újkori intézményekbe. A mi régen jó volt, az most csak tühető. A mi régen ritka, kivételes dologként jelentkezett, az most mindennapiassá, unottá vált. A régi ember csak néha-napján látott komédiás dolgokat, most a körülötte felnőtt gyermekek és unokákban kész köklerek és büvészek jelentkeznek.

Minden téren a testi és szellemi világban más szenvedélyek, más célok bukkannak föl. A kicsi ember nagy akar lenni; a szegény gazdagot mutatni vágy; a csunya minden módon piperézi magát, hogy szépnek lássák; a haragos ember mosolygós arcot vá, hogy eltitkolja belső érzelmeit. Szóval mindenki más áru, mint amije van.

A gyermekek nagy emberek passziói után járnak; kölkezősők, beszédmódjuk, öltözetök s egész magukviselete a nagyoknak majmolása, oktalán és sokszor ügyetlen utánzása. És, amint változik a divat, úgy változnak az ifju nemzedék ferde passziói. Most kártya, majd bor, tivornya, vagy sokszor életveszélyes másnemi sportok ragadják el s döntik veszélybe a ferdén nevelt szegény ifjuságot. Újabb időben kiválólag két szenvedély kezd aggasztó módon erőt venni a fiatal nemzedéken. Egyik a kártya, másik a puska.

Szépén indult, jó reményű ifjak: csak elkezdnek sápadni, szemök beesik, ajkuk elcserepesedik, nyakuk elvékonyul, lábait terdben megrokszkodnak; a kötelesegek tisztébe lassan maradoz; a szelid, szorgalmas, korrekt ifju kezd hibázni, a mesterembert nem fizeti, az üzletekben adós marad, ígéreteit be nem váltja, szép és előkelő társaságokból kihuzza magát — ez a kártyás. Oh, a kártyázási szenvedély irtózatot! Feldul minden jobb érzést, könyörület, kötelesség, család, becsület, barátság a kártyás előtt mind csak másodrendű és esetleg semmire.

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

A PÉNZ.

— A „Debreczen” eredeti tárczája. —
 Írta: **Király Péter.**

Azért választottam ezt a témát, mert mint afféle keves beszédű ember, legösszegegyezőbbnek találtam a temperamentummal egy olyan tárgyat választani, a mely maga is beszél s így aztán közössé válik köztünk a beszéd teherviselése. Mert hiszen ha pénzről van szó, erről mindenki elismeri, hogy: »Ez már beszéd!»

Hogyne, hogyne az Istenért, mikor pénz nélkül még csak gigerli sem lehet az ember, pedig bizony ez is beszéd ám! Léven ez a méltóság pusztán csak állapot; és hogy ez a pusztá állapot mennyi pénzbe fáj, csak azok a jámbor szülők tudnák megmondani, kiknek nagyreményű gigerli fiaik vannak a fakultások Jeruzsálemében és ott főfoglalkozásuk a nem tanulás, mellegfoglalkozásuk a sztrájkolás és az elegancia. Oh tempora! Oh mores! még csak az elegancia is pénzbe kerül. Sajnos, ezerszer sajnós! mert biz az eleganciahoz szívós energiával ragaszkodik minden halandó, a kibem csak vér lüktet, hogyne lenne aztán trachoma, difteritisz, influenza, kolera és a többi! Hija hiába! legyen az idea, vagy materia, a mi itt e földön az ember figyelmét magára vonni óhajta, elengedhetetlen feltétele a — pénz!

Átndni is csak akkor tudunk legedésében, ha pénzről álmodunk, ilyenkor rendszeren nagy mennyiségű bankót szoritunk a markunkba s a gyönyörűség annyira erőszakot vesz rajtunk, hogy rendszeren felébredünk. Persze legelső dolgunk morzsolgatni a markunkat, a mi-

A kártyázáshoz pénz kell; pénz a föld alól is. Ha van: akkor a kártyás ember előtt — nincs becsé; szórja, mint a polyvát; ahogy jó, úgy megy. Ha nincs: akkor lenni kell, sem szemérem, sem akadály el nem ismertetik; váltó, kötvény, zálogház, hivatalos állás, szüle, barát, hitestárs vagy rokon, mind meg lesz zaklatva, mert a kártyázáshoz pénz kell. Pénz kell egész addig, míg minden kiszijolyozva s a testi és lelki épség tönkretéve van. Mikor aztán sem pénz, sem becsület, sem egészség nincs: jön vagy a természetes, vagy a természetellenes halál.

Igy halad a mai világ ezen a sikamlós téren. A másik divatos cs nagyban elharapódzó baj a löfegyverekkel való könnyelmű bánás. Mindenki, még a gyermek is, puskával, pisztolylyal, törrel s más efféle gyilkos szerszámokkal jár. A haladó kor a puskáknak és pisztolyoknak annyiféle nemét találta fel, hogy azt sem tudod, vajjon a sétátot vagy az esernyő nyele, melylyel melletted haladnak, nem sül-e reád menésközben!?

E emberek és állatok ezrivel esnek áldozatul gyilkos szerszámoknak. Már, aki érdemes rá: kapja meg porcióját, de az a szegény éneklő madár, vagy az a háziállat (tyuk, macska stb.), melyet koczapuskások lepuskáznak s különösen rossz gyermekek leflóbereznek, valóban nem való e kegyetlen és igazságtalan sorsra.

Azért, hogy a szép kis madár életmét keresve, fáinkat és kertjeinket bástól, rut férgektől szabadítja és fiait táplálja: nem érdemes meggyilkolásra. S ugyan miért ölik meg? Csak azért, hogy a szeméthe dobják. Vagy a jámbor háziállat azért, hogy bennünk hiven szolgál, jóban, rosszban velünk van: oktalán szeszélyből pusztuljon el?

Hát a sok öngyilkosság? Hát a sok elnyomorodás? Hisz az egyetem köröndáiban évenként sok száz azoknak a szerencsétlencének a száma, akik egyik vagy másik érzékek épségét fegyver által veszítették el.

Mindenfelé látjuk, hogy a gyerme-

kek is fegyverekkel játszanak s tudva, nem tudva, nap nap mellett életveszélyben forognak. A szegény szüle, a ki szive vérevel éjet-napot egygyé téve, féltően neveli gyermekét, hányszor ébred arra, hogy szülőtte vagy maga, vagy más által halálra van sebezve. Párhaj vagy véletlenség az oka: az mindegy a vérző szívű szülőknek, vagy az árván maradt családoknak.

Bizony rettenetes haladás van ma már ezen a téren is.

Hanem az embernek azért van esze, hogy okoskodjék; hogy tanuljon a meglevő rosszból: ennek eltávolítására s egy szebb, jobb jövőnek megalapítására. A kártya és a puska szolgáljanak a magok rendeltetésére; amaz szórakozásra; emez élet és vagyon védelmezésére és nem könnyelmű játékra.

Igyekezzenek az illetékes hatóságok a szülők és minden emberbarátok a kártya és a puska korlátozására, illetőleg az ezek körül nyilatkozó veszélyes jelenségek kiirtására.

Maga az állam sem nézheti ezt tétlenül Törvényhozási intézkedés kell, mely a kártya és puska használatát szabályozza s a társadalmat e két nagy terjedező sebéből kigyógyítsa.

Országgyűlés.

Ülése volt tegnap a törvényhozás mindkét Házának. A képviselőház tizenket órákor, a főrendiház egy órákor ült össze s a nyári szünetek előtt mindkettőnek ez volt utolsó ülése.

A képviselőház ülésén az elnök soknemű bejelentése között fölemlítette azt is, hogy a Ház határozata értelmében koszorut helyezett a budai honvédszoborra s hogy a sajtó — piramidalis és kvalifikálhatatlan — tevédsébe esett, mikor a koszoru felirását a valóságban nem megfelelően közölte. — A koszoru felirása ez volt: »Budavár hősi bevételénél elesett honvédeknek. Miután a jóhiszeműségében félrevezetett sajtóval az ülészak folyamán oly sokszor tévedt elnök ilyenformán elbánt, majdnem egy füst alatt oly piramidális tévedést készült elkövetni, a minőre még alig volt példa. Fel akarta ugyanis olvasatni az országgyűlést elnapoló királyi kéziratot, mielőtt meg Eötvös Károly és Madarász József bejelentett interpellációikat megtartották volna. Szerencsére

még idejében észrevette tévedését s az interpellációk nem estek ki az ülészak keretéből.

A képviselőház ülése mindjárt az interpellációkkal kezdődött.

E ö t v ö s Károly néhány szónyi megokolás kapcsán a következő interpellációt intézte a kormányhoz:

»Mivel indokolja mulasztását s a nemzet miként nyugtatja meg a kormány arra nézve, hogy tagjai a budavári honvédszobor leleplezésének ünnepségén meg nem jelentek?»

A miniszterelnök az interpellációra nem válaszolt.

Majd M a d a r á s z interpellálta meg a kultuszminisztert, a következő kérdést intézve hozzá:

A Budapesti Hírlap »Mozog az Avas» című cikkelyében a következő figyelemre méltó felhívást találtam.

»Itt van a tartolczi román felekezeti iskola. Az épület új és jó karban levő, de már 3 év óta nem tanítanak benne.

Az oláh pöpa önhatalmulag megszüntette az előadásokat s megtöltötte a templomban egybegyűlt népnek, hogy az iskolaköteles gyermekeket az iskolába küldje. A pöpa ezért beszédte a tanító fizetését, de a tanítónak ki nem adta. A tartolczi lakosság több ízben folyamodott már az illetékes egyházi főhatósághoz: nem volt eredménye.

A népnevelés három éve szünetel már s nincs senki, a ki e törvényellenes botrány elkövetőjét s a kár okozóját kérdőre vonta volna.

Ezen a sajtóban megjelent felhívás alapján tisztelettel kérdem a miniszter úrtól:

Hajlandó-e az ügyet saját közegei által megvizsgáltatni, a vizsgálat eredménye szerint törvényt és igazságot szolgáltatni s az eredményről a képviselőházat értesíteni?

A kultuszminiszter sem válaszolt az interpellációra.

Ezután W e k e r l e Sándor miniszterelnök letette a Ház asztalára az országgyűlést elhalasztó királyi kéziratot, mely így hangzik:

Mi első Ferencz József, Isten kegyelméből ausztriai császár, Csehország királyja stb. és Magyarország apostoli királyja.

Hü Magyarországnak és társországi zászlóainak, egyházi és világi főrendinek és képviselőinek, kik az általunk 1892. évi február hó 18-ára Budapest fő és székvárosunkba összehívott országgyűlésen egybegyűlvék, királyi üdvözlötünket.

Kedvelt hivatunk! Magyar minisztériumomnak előterjesztésére a jelen országgyűlés üléseit folyó hó 30-ik napjától folyó évi szep-

először is össze kell velük különbözni és aztán be kell őket perelni az igazságért, gazdagságunk aztán vagy elvész, vagy megoltalmaztatik, a végeredmény mindkét esetben egy és ugyanaz: ügyvédünk tárczája meghizik, a mienk pedig széllal lesz kibelelve s ráadásul pedig gyűlölnék és viszont gyűlöltetünk.

Ilyen ez az élet! vajjon hát a halál után lesz-e a mi ilyen komédiássá tegyen bennünket? Vajjon lesz-e a másvilágon is bankó és a bankón numerus és a numerus fog-e ördögi mosolylyal vigyorogni reánk?

Ismertem egy zsurorit, kinek három zacskó pénze volt; mindenik zacskóra egy czedulát kötött s minden czedulára ráírta, hogy a jelzett zacskópénzt mi módon szerezte. »Megboldogult első feleségem nászhozományja. Értéke 13,000 ft pengőben» volt felírva az első zacskóra, mit is az öreg elnevezett Nr. 1-nek. »Lutrian nyertem a 7, 54 és 91 számokkal, értéke 70,000 forint» ez volt a Nr. 2. »Megboldogult második feleségem nászhozományja. Értéke 80,000 frint pengőben» volt felírva a Nr. 3-al jelzett zacskóra. Történt pedig, hogy egy szörnyű éjszakán Nr. 1. Nr. 2. Nr. 3. és így minden zacskónak a tartalmát ismeretlen kamaszok elemelték, az üres zacskókat pedig az asztalon szépen egymásra fektették s egy papírra e szavakat írták fel zsuror barátunk vizsgáztalására: »Adjon helyette magának az Isten ezerszer annyit!« És mikor zsuror barátunk felkelt, látván a szörnyű katasztrófát, elővette pisztolyát és megtöltötte azt gyilkos materiával. Lefojtotta a Nr. 1-el a puskaport, a Nr. 2-vel a serétet, a Nr. 3-at pedig — ma sem lehet tudni mi czélből — pisztolyának csövére kötötte és föbe durranította magát, mire berohantak hozzá. már vége volt. Gyilkosságot constatáltak a Nr. 3-as

zacskót — mint corpus-delicti — a törvényesekre hurcolták és a törvényszék két hónapi fejtörés után egyhangulag kimondotta: hogy az öreg zsurori golyótól találatva meghalt és eltemették. A halál előzményeit a legsötétebb homály fűdi, melyben az emberi szem látni nem képes a valót, de annyi bizonyos, hogy az öreg — meghalt! Kelt Budapestben, a kir. törvényszék 1887. okt. 9-án tartott üléséből.

Egy rendőr szolgál, hogy hogy nem (ezt is a legsötétebb homály fűdi) hatalmába kerítette a Nr. 3-as zacskót (a corpus-delicti), kivitte azt a temetőbe és az öreg zsurori iránt való kegyeletből, reakcióta azt annak fejfájára. Az ott járókelők eleinte csak csodáltak a fejfan a 3-as számú czedulát, de aztán hogy megunták a csodálkozást, azzal végződött a história, hogy az öreg sirhalmát elnevezték »Hármas halomnak«. De vajjon az öreg álmodott-e a sirban az 1-es, 2-ös és 3-as numerusokkal — melyek az ő megölő betűi voltak — ezt csak a szalaci javasasszonytól lehetne alaposan megtudni.

Hanem itt most az a fontosabb kérdés, hogy mire jó hát a pénz? hát biz az sok mindenre jó, csak arra nem, hogy halomra gyűjtsük, mert ha ellopják, bánatunkban könnyen megeshetik, hogy föbe puszkázuk magunkat. Sokkal nemesebb funktója ennek a pénznek az, a mit a lányok férjhezadása alkalmával teljesít.

Azt mondja a biblia, hogy az asszony állat! Engedelmet kérek, de en ezt a bibliai definitiót csak akkor tartanám korrektnak, ha az O. az állatoknak valamelyik osztályába tartoznék. De mivel erről szó sem lehet, bátran kimondhatjuk, hogy az asszony nem állat, hanem O. A lény pedig nem más, mint egy óriási minusz (—), melyhez temérdek penzt

tes oktató és lehető gyakorlatot nyert a családok gondozás keretében illő foglalkozásokban és játékokban, mesemondásban, felolvasásban, szavalásban; a család egészséges kisedeinek az év és nap minden szakán át a legkülönbözőbb viszonyok közti felügyelésében, a gyenge és beteg kisedek gondozásában a beteg gyermekek különböző helyzetekhez alkalmazkodó ápolásában. Családaink, főleg vidéki birtokosaink figyelmét ez új intézményre fűlván, teljes úgyszeretettel jelzem hogy magam is készségesen vállalkozom jelen első esetben a bizalmas jelölések elintézésére; egyébként pedig egy most mint jövőben hivatalos teendője ez a debreczeni községi iskoláknak, illetőleg az igazgatásra hívott elnököknek (Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester) és nőtagjainak. Az állandó menedékházakat vezető dajkák képzését vizsgálatára a 6 havi tanfolyamot végzett jelölteknek kívül jelentkezhetnek még oly 18-40 életév között levők, kik a) ép testalkatúak s egészségesek, b) tiszta hanggal és zenei hallással bírnak, c) kifogástalan erkölcsűek, d) magyarul beszélnek, e) az elemi népiskola 6 osztályát bevégezték és f) legalább egy évig valamely kisedvívodában okleveles kisedvívónő mellett segédkező dajka teendőit végezték. Mind e feltételek igazolása végett születési, orvosi, iskolai, szolgálati és községi bizonyítvány mutatandó a jelentkező által nálam be. 44000 sz. a kiadott közoktatásügyi miniszteri Utasítás. 16. és 18. §-ai szabják meg. Debreczen, 1893. május 25. Eötvös Károly Lajos, a hajdumegyei tanterület kir. tanfelügyelője.

Lapunk legközelebbi száma, május 31-én, a nyomdában munkaszüneti képez, pénteken jelenik meg.

József főherceg a Hortobágyon. József főherceg tegnap reggel 6 órakor utazott el külön vonaton a Hortobágyra. A pályához a város ötös fogatán hajtatott, nagy kísérettel. A külön vonatot Wette r vasúti felügyelő vezette. József főherceg kíséretében utaztak gróf Széchenyi Ernő udvarmester, Pókay János altábornagy, ker. parancsnok, Zoltán Elek tábornok, lovassági felügyelő, Matyasovszky Mátyas kamarás, százados, Surányi S. huszárezredes, Hranos őrtiszt, Woynovits tábornok, Lein ker. segéd tiszt, Puky Gyula kir. táblai elnök, Simonffy Imre polgármester, Rásó Gyula alispán, Sági Gyula üzletvezető, Király Ferencz orsz. gyűl. képviselő stb. A külön vonat fel kilenczóra érkezett a hortobágyi állomásra, hol gr. Degenfeld József főispán fogadta a magas vendéget. A hortobágyi csárdához hajtatott innen, hol már nagy neplömeg várta József főherceget, megérkeztek a riadó éljenzése törve ki. József főherceg s kísérete a csárdában elköltött világi reggeli után megtekintette a Hortobágy nevezetességét. A körút tovább tartott két órával. — A főherceg, ki már többször volt kinn a Hortobágyon, a hortobágyi személynél közül többet megismert s megszólításával tüntette ki. Különösen tetszett neki a város czifra menése. Ebédre a csárdához tértek újra vissza. A menü legérdekesebb pontja a Fülöp János gulyás által készített fésztáskása volt, melyből a főherceg is kitűnő étvággyal evett. Ebéd után meg körütekintvén a főherceg a Hortobágyon, este 7 óra után visszakerkezett Debreczenbe, honnan ma a reggeli vonattal utazott el.

Debreczeni törvényszék Nánási Lajos ismét zugírás több rendbeli bűnügyében ma folytatta a tárgyalást a debreczeni törvényszék. Előre láthatólag e héten elfog tartani a tárgyalás.

A Csokonai-kör választmánya holnap d. u. 4 órakor a kereskedő ifjak önképző egyetemen helyiségében ülést tart. Tárgyak: 1. Főútkirajlás 2. Pértári számadás és számvizsgáló jelentés. 3. Költtségvetés. 4. A közgyűlés napirendjének megállapítása. 5. Választások előkészítése.

Tanácsülés. A hétfőről elmaradt tanácsülés ma délelőtt tartott meg a város-házban.

Ének-próba. Gróf Zichy Géza a m. kir. operaház és a nemzeti színház intendansa tegnap délután városunkba érkezett s tegnap délután a „Margit” fődíj teremben meghallgatta a m. kir. operaházi ösztöndíj állomásaira jelentkezők, illetve pályázók próba énekét. Sokan voltak jelen az érdekes próban. Ott láttuk Wolafka Nándor püspököt, kinek vendége volt a gróf, továbbá özv. Zivuska F.-né urnót, a zenedi énektanárnőt, Steinacker Sándor, Hitegy Lajos zenedi tanárt, Czapek Péte katonai-karnagyot, Simonffy Emil zenede-igazgatót, Márk Endre daleyeti elnököt s több zenekedvelőt. Három óra után kezdetét vette a próba ének. A jelentkezők mindenike egy önként választott dalt vagy énekművet adott elő Steininger zongoratanár kísérete mellett. A próba ének darab után pedig be kellett mutatnia hang terjedelmét. A pályázók különösen a kasszonyok többé kevésbé zavarban voltak, tremáztak, dacára, hogy a gróf szives, előzékeny modorával biztatta, serkentette őket. Elsősorban a nők énekeltek. Közülük különösen kiemelendő Luchs Edit, a debreczeni zenede növendéke, kit már a zenedi hangversenyekről ismerünk. Iskolázott, érős, de a mellett üde, hajlékony soprán hangja van a

kasszonyoknak. Nagy terjedelmű hangját minden megerőltetés nélkül, könnyű előadásban mutatta be. Érős, de kevésbé iskolázott, szép-terjedelmű soprán hangja van továbbá Ungár Margit kasszonyoknak Nyiregyházról. A alsó-registerekben azonban még nem egész kifejtett, sopranhangot mutattak még Bernhardt Anna s Pehlrimowszky Irén, (Nyiregyház) Neuman Eszti (Böszörmény) Bottyánszky Maria, Csonthó Emma, Morgenstein Tetréz. Alt hanggal jelentkezték: Kiczberger Margit, Pap Erzsike és Simon Irén. Ezután a férfiak tartottak énekpróbát. Igen figyelemre méltó, szép mély hangjával említenő Onodi Gusztáv (Csány, Hevesmegye) Nagy terjedelmű s eléggé káprzó basszusos egyformán tiszta mindenütt, előadása természetesen. Hochfelder posta s táviró tiszt, ugyancsak Szabó Antal főiskolai tanuló, Pap János debreczeni dalár, Nagy Kálmán főisk. tanuló tenor hangokat mutattak be. Hochfeldernek csinos szoba-hangja, Papnagmas tenorja van. Az eredményről persze még mit sem lehet tudni, mert a kiválasztottakat csak később értesíti Zichy gróf a főtáborból s ott még egy felvételi próbát kell kiállani a pályázóknak. Zichy Géza gróf már hazánk 29 nagyobb városában tett látogatást s ez ideig 65 énekest talált a pályázatra alkalmasnak.

A Jókai-jubileum rendező bizottsága jun. hó 4-én, d. e. 11 órakor, a város-háza kistanács termében ülést tart.

A b-udvari leletről, melyről már megemlékeztünk, a következő újabb adatokat írja levelezőnk: Dr. Hampel József, ki nagy örömmel konstátálta, hogy a b-udvari leletek Árpádkori sírokban feküdtek, 50 frtot küldött a rendszeres ásatások folytatására. Eddig 3 és fél napig ástak s vagy 30 sírt nyitottak fel, melyekben többé-kevésbé ép csontvázak s azok mellett uj- és halántékgyűrűk, fülbevalók, gyöngyszemek, egy nyílheng, agancsok, cserepek, kövek a koponyák alatt, egy kicsiny pata, patkóval s kis pénzék találtak. A talált két darab régi pénz eddig a legbecesebb lelet, mert azok egyikén sikerült ennyit kibélnézni: G. E. S. (a többi betűk a lerakódott penész-től és egyéb piszoktól nem látszanak), a mi arra mutat, hogy a pénzék valamelyik Géza király idejéből valók. Az ásatás a beállott dolog-idő miatt most egy hétig szünetel, azután ismét folytatni fogják.

Lucaciú feltételei. Az ismert oláh memorandum ügyében Molnár szegedi vizsgálóbíró a kolozsvári sajtóbírósg megkeresésére, ki akarta hallgatni a fogva lévő Lucaciút. A híres oláh írgató azonban csak abban az esetben volt hajlandó az egyes kérdésekre válaszolni, ha vallomását román nyelven veszik fel a jegyzőkönyvbe. Ily módon a kihallgatás lehetlenné vált, Lucaciút ismét visszakísérték a fogházba.

Az iparoskőr jünialisára, mely igen kitűnő mulatságok ígérkezik, a meghívók már szétküldtek. A kik még meghívott nem kaptak, de erre igényt tartanak, forduljanak V e c s e y Imre városi jegyző urhoz.

Sétahangverseny. A katonai zenekar holnap d. u. 4 órakor a Margit-fördő dísztermében sétahangversenyt rendez, a következő műsorról: 1. Induló. 2. Quadrille a „Babatündér”-ből, Bayertől. 3. Magyar vigjáték nyitánya, Kelertől. 4. „Bécsi leányok”, keringő Ziehrertől. 5. Gavotte, Ellenbergtől. 7. Fantázia Mascagni „Paraszt-becsület” című operájából, Czapektől. 8. Erdei idyll, Ochstól. 9. „Vidám testvérek”, keringő Volstedstól. 10. Részlet a „Repülő hollandi” operából, Wagner-től. 11. „Lennél a kedvesem”, polka-mazur Millöckertől. 12. „Levelezőlapok”, egyveleg, Zikofftól. 13. Gallop Gleisnertől. 14. Induló.

Halálozások. Városunk bel-és kül-területein a múlt héten május hó 21-től május hó 27-ikéig bezárólag a következő halálozások történtek: Hagyk? 1 hön. r. kath. velesz. gyeng. Nyisztor Lajos 1 é. g. kath. kanyaró, Nagy Károly 1 é. ref. tüdőgümökor, Nagy? ref. halvaszületett, Kakas Lajos 1 hön. ref. velesz. gyeng., Thoma János 18 é. r. kath. tüdőgümökor, Kovács Mária 10 hön. ref. tüdőhurut, Csucsai Vilma 5 hön. r. kath. belkurut, Kegyes Mária 3 hön. ref. görösk, Budán János 50 é. ref. gutaités, Turi Lászlóné 80 é. ref. alképlet, Barta Ferencz 59 é. ref. veselőb, Csanda Margit 6 hön. ref. tüdőhurut, Nagy Julianna 5 hön. ref. bélhurut, özv. Bazsar Márton, 77 é. r. kath. gutaités, Kiss Gábor 21 é. ref. hasbáhtyalob, Sövényi István 3 hön. ref. veleszü. gyeng. özv. Debreczeni Istvánné 78 aggkór, Jámbar Lajosné 31 év. ref. tüdővész, Kis Jánosné 49 év. ref. tüdővész, Takács Zsuzsi, 9 hó ref. bélhurut, özv. Rácz Sándorné 65 év. ref. aggkór, Miskolczy? ref. halvaszületett Horváth? ref. halvaszületett. Kis Mari 2 hó ref. bélhurut, Szalontai Mihály 70 év. ref. tüdőlob, Kovács Imre 4 hó ref. bélhurut, Hoffmann? izr. koraszülött, Kecskés Gáborné 36 év. tüdővész, Major? 1 óra, ref. velesz. gyeng. Szentjóbí Rezső 4 hó ref. velesz. gyeng. Vidanovics Józsefné 60 év. izr. velesz. gyeng. Tóth Márton, 5 év. ref. görösk, özv. Barna Józsefné 74 év. ref. szivhüdes, Szegedi? 1 óra ref. velesz. gyeng. Tóth Mihály 11 hó ref. bélhurut, Klein Betti gyerke izr. kora szülött, özv. Bánki Mihályné 83 é. ref. aggkór, ifj. Molnár István 3 h. hórgurur, ifj. Erdei Gábor 2 hetes velesz. gyeng. Nyitraúszky Tamásné, 35 é. szivszühüdes, Kovács Gyula, 1 é. ref. bélhurut, Nádasdy György 18. hön. roncóló toroklob, Györösi József 10 hön. ref. hórgurur, Kállai Mária 6 hön. bélhurut,

Kazi Józsefné 52 é. ref. szervizvibaj Nagy Mária 2 hetes veleszületett gyengeség. ifj. Mezei András 10 hónapos ref. görösk, Kis Erzsébet 7 hön. ref. bélhurut, Szilágyi Zsuzsanna 7. hön. ref. görösk, Kovács János 6 hön. ref. tüdőlob, Pecze János 7. hön. ref. bélhurut, Marocsán György 10 hön. gör. kath. tüdőlob, Tömöri István, 1 é. ref. gör. Erdélyi Julianna, ref. tüdőgümökor.

Kellemetlen névrokonság. Nánassy Lajos ur, helybeli vaskereskedő, annak a kijelentésére kérte föl lapunkat, hogy ő Nánási Lajossal, a zugírászzsal, kinek bűnügyét most tárgyalja a debreczeni kir. törvényszék, semmiféle rokonságban nem áll s a zugírásznak a neve tulajdonképen Nánási Nagy Lajos lenne. Külömben azt hiszik, hogy e kijelentésre kevés szükséges van, mert aligha akad olyan olvasó, aki Nánási Lajost, a zugírászt, össze tévesztené Nánassy Lajos urral, a közbecsülésben álló kereskedővel.

A tavaszi mulatságok közeledével ajánljuk lapunk nyomdáját a majlisimeghívők, tánczrendek, szóval: a nyomdászati iparhoz tartozó nyomtatványok izleltetés, hibátlan, gyors- és jutányos árszámítás melletti elkészítésére. Vidéki megrendelések Erdélyi István nyomdavezető nevére kéretnek czimeztetni főtér, Csanak-Drágota-ház, a magy. kir. főposta és táviróhivattal állatlenben.

D. H. V. Holnap délelőtt az ünnep illetve az urnapi körmenet miatt 8-11 óráig a helyi vasut nem közlekedik.

Czirikus. Tegnap este ünnepélyes díszbe öltözött a Wolner-czirikus is, számítva arra, hogy a főherceg meglátogatja az előadásokat. Persze ez csak óhaj maradt. Nagy közönség várta a verseny birkozást, mert ez estén mutatta be magát Georges des Cannal a bécsi atletai klub tagja, ki verseny birkora kelt a társulat herculesével Ditrich Mátással. Igen érdekes volt a műsor utolsó száma, a versenybirkozás, melynek eredménye lett, hogy a nyers erőt, a kezűgyesség legyőzte. — Ditrich ez estén legyőzött, bár erősen tartotta magát. A „birok-cyklus” még két estén tart s csak ha mind a két estén legyőzik Ditrich, akkor lesz a kimenetel, a bécsi bajnok részére eredményteljes. A birkozások iránt nagy az érdeklődés.

Családi szappan a berlini illatszerész-egyesülettől rendkívül puha, és kellemes illata miatt nagyon ajánlható. Egy csomag ára (6 drb.) 50 kr. — Kapható Debreczenben, kizárólagosan **Baum Miksa** áruházában. (268.)

Közgazdaság.

A Magyar-Francia biztosító részvénytársaság Beniczky Ferencz ur ó Nagyméltósága elnöklete alatt folyó évi május hó 26-án tartotta meg rendes közgyűlését. Az előterjesztett igazgatósági jelentésből a következő figyelemre méltó adatokat idézzük: A tüzbiztosítási üzletben a díj-és illetékbevételek 3,563,935 frtot, a jégbiztosítási üzletben 536,183 frtot, a balesetbiztosítási üzletben 63,956 frtot és az életbiztosítási üzletben 760,842 frtot tettek. Az összes díjbevétele volt 4,924,816 forint. Valamennyi ágazatban kiadott, mint viszontbiztosítást, 1,465,783 frt; karokért fizetett a tüzbiztosítási üzletben 1,756,685 frt, a jégbiztosítási üzletben 445,345 frt, a balesetbiztosítási üzletben 21,568 frt, az életbiztosítási üzletben 169,767 frt, összesen 2,393,364 frt. A társaság bevételei az intézeti házak jövedelméből kamatokból, az értékpapírok nyereségéből és különféle jövedelmekből 246,546 frtot tettek ki, az intézet tartalékainak összege 5,248,203 frtra emelkedett. A díjkötelezvény-tárca 7,992,839 frtot tartalmaz. Az életbiztosítások tökében és járadékokban 19,280,924 frtot képviselnek. A társaság fennállása óta több mint 57 millió frt kártérítést fizetett ki készpénzben. A 100,539 frtot tevő nyereségből osztalék nem adatik, hanem 35,565 frt a tüzosztályi díjartaléknak 750,000 frtra való felemelésére, 10,000 frt az irodai berendezés-és felszerelés-számlának 40,000 frtről 30,000 frtra való csökkentésére, 30,000 frt a tartaléktőkének 170,000 frtről 200,000 frtra való emelésére fordítatik, 25,974 frt pedig új számlára vitétik át. A társaság biztosítéki alapjai 6,808,741 frt 37 krt tesznek ki. A közgyűlés terjesztett jelentésből és szárszámadásokból megelégedéssel konstátáljuk, hogy ezen hazai intézet üzlete folyton örvendetesen fejlődik. Örömmel üdvözljük továbbá az új igazgatóság jelentésének azon részét, melyben kifejti, hogy üzletvezetésének feladatát tüzte ki, hogy a Magyar-francia biztosító-részvénytársaság széleskörű összeköttetéseit s mindenkör bevált ügynöki halózatát folyton fejlesztve a biztosítás eszméjét hazánkban terjeszesse és a hitosított közönség szükségleteinek méltányos, előzékeny és szolid eljárással mindenkor megfeleljen. Ezen czél elérésére a társaság minden erejét kizárólag a belföldi tüz-és jégbiztosítás üzletre fogja összpontosítani. Eppen az elmúlt hetekben az ország minden részében pusztított tüzvészek igazolják ezeu programnak helyességét, új bizonyítást adva annak, hogy a tüzbiztosítás hazai közönségünk részére valódi életszükséglet. A viszonyok helyes felismerésének és valóban hazafias gondolkodásodnak adja tanujelét a Magyar-Francia biztosító részvénytársaság igazgatósága, midőn üzlet-

vezetésének utolsó czélja gyanánt maga elé tüzte, hogy hazánk minden polgára, ha feje fölött megkondul a vészharang, a borzasztó szerencsétlenség közepette azon megnyugvásra támaszkodhassék, hogy a biztosítási kötvénye megmenti őt az anyagi tönkrejutástól, a koldusbottól, az alamizsnától.

Irodalom és művészet.

Jókai Mór regényei képes kiadásban is szépen haladnak előre. Most jelen meg e válatat 6 füzete egy színes aquarellképpel és szép szöveg képekkel. Ára füzetenkint 40 kr.

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**
Felelős szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.**
Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
(Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

Azurin

eredeti 200 grammos csomagokban és folyadékban, **rézgálicz** (kékkő) **jegesoda**, **szalamek-szesz**, védőszerek a peranspora pusztításai ellen; továbbá:

a szálló-kötéshez szükséges

valamint **Carbolsavat, Carbolmeszet, Chlormeszet és zöld gáliczot, moly ellen Náphtalint.**

Olajban törött kész festéket és

szobalagot

ajánl **VARGA LAJOS** f ü s z e r k e r e s k e d ő. (258.) 3-3.

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely BUDAPESTEN (Budán). Idény május 1-től szeptember 30-ig. Kiváló gyógyhatással bír:

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos **Dr. BRUCK J.** (vigadó-tér 1. sz.)
Egészséges fekvés, jutányos lakások, jó vendéglő.
Pontos közlekedés a társaskocsikon reggeli 5 ó kezdve.
Állomási hely: Ferencz József-tér, régi Lloydépület közelében.
(241.) 3-10.

Szives tudomásul!

A lakás változtatások alkalmából ajánljuk nagy választékú raktárunkat:

szőnyegekben, FUGGÖNYÖKBEN, BUTORSZOVETEKBEK, ágy-és asztalterítőkbek, melyeket jutányos, szabott áron árusítunk el.

Szabó Lajos Fiai (194.) DEBRECZEN, RÓZSATÉR.

A Nagyerdőn

a város tulajdonát képező **1-ső számú** emeletes **pavillonban** három szoba, konyha, kamara és mellék-helyiségekből álló **földszintes**

nyári lakás

azonal kiadó. Értekezhetni: **BIEDERMANN E. és FIA** posztókereskedésben. (262.) 2-2

1113. K.
1893.

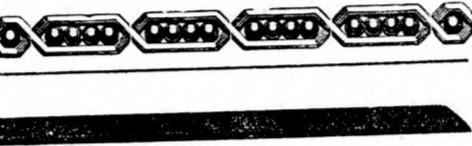
Árlejtségi hirdetés.

H. Hadház község képviselőtestülete által egy 1864 m. hosszú, 850 m. szélességű, 3 terem és egy folyosóból álló és egy 4 üléses úrszékekkel ellátandó kisdudóda építése és egy 1430 m. hosszú, 650 m. szélességű ócska épület zsindelettel alá vétele rendeltetvéen el, felhivatnak azon építő mesterek, kik ezen a költségvetés szerint 2903 frt 79 krba kerülő építkezést felvállalni szándékoznak, hogy erre vonatkozó ajánlataikat H. Hadház község Elöljáróságához a folyó évi június hó 12-ik napjáig beadni, — esetleg az ugyanazon napon d. e. 10 órakor H. Hadház községében tartandó árlejtséi megjelenni sziveskedjenek.

A vonatkozó terv és költségvetés H. Hadház község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Kelt H. Hadházon, 1893. május hó 26-dikán.

Sinay János. Hadházy József,
jegyző. főbíró.

A telefon hálózatba

való belépés megkönnyítése céljából rövidebb időre is lehet előfizetni. A díjak lejjebb szállítása is tervbe vétetett s többen közösen egy állomásra is előfizethetnek.

Bővebb felvilágosítás nyerhető a telefon vállalat központi irodájában Kossuth- (Czepléd) utcán 31. sz. (240.) 5-6.

BOR KIMÉRÉS.

A »KIS PIPA« című vendéglőben, Kossuth-utcában, a Burgondia-utca szegletén,

kitűnő minőségű borok

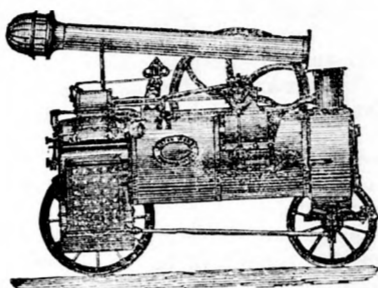
kaphatók literszámba:

- 1 liter Schiller-bor 30 kr.
- 1 liter fehér asztali bor 36 kr.
- 1 liter bikavér 40 kr.
- (264.) 2-3.

KOTZÓ PÁL

gépészmérnök

BUDAPEST, üllői-ut 18. sz. a.

Ajánl 2 1/2, 3, 3 1/2 és 4 lóerejű

SZÖGES CSEPLŐKÉSZLETEKET,

továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű

sines gőzcseplőkészleteket,

hosszu szalmazárókkal, alsó szelellével és rendkívül nagy felületű rostákkal, árszábjával és választó- (156.) hengerekkel.

Fa- és szénfűtési eredeti szalmafűtő

GŐZMOZGONYOKAT

Továbbá R. GARRETT & SONS felülmutatottan 40 % tüzelőanyag megtakarító.

COMPOUND gőzmozgonyokat

legjobbnek elismert brandfordi önműködő amerikai léveklő aratógépeket. Eredeti amerikai szénagyűjtő 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált ruddal. Szívató- és szorvató gépeket és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! Kedvező feltételek!

Temetkezési intézet!

DANKÓ MIHALY

dusan berendezett

temetkezési intézete

DEBRECZENBEN,

Kossuth-Czepléd-utca 2155. sz. a a gyógyszerházzal szemben.

Becsés tudomására hozom, miszerint: a nagyérdemű közönség elismerő bizalmával fogva üzletemet fokozatosan oda fejlesztettem, hogy a temetkezéshez megkiváló

éroz, fa és mindennemű behuzott, egyszerű és diszes koporsók halotti kellékek, gyászkoscsik, legszebb kivitelben, a gyászoló felek igényeire mért

elősmert tisztességes olesó árért

szolgálatnak ki. Főtörökvesem leendő bármely verseny mellett is a szigorú pontosság és ügyelem.

Elvállalok mindennemű temetések rendezését, helyben, mint vidéken. Hullaszállítás minden irányban.

Ercz, mű és élővirág koszorúk előállítását szalag felirással — vagy a nélkül — a kor kívánalmaihoz mért olesó árért.

Kérve a n. é. közönség pártfogó támogatását, hogy a szomorodott felek igényeit továbbra is méltányosan elégíthessem ki. Kiváló tisztelettel: Debreczen, 1892.

(37.)

DANKÓ MIHALY.

173.

Az 'István' gőzmalom társulat

GYÁRTMÁNYAINAK ÁRJEJYZÉKE

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbe léptetett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

ITT HELYBEN KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL

Készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt:

A Asztali dara nagyszemű	100 kHő	16.60
B Szinte » aprószemű		16.—
C Királyliszt		16.—
1. Lángliszt kivonat		15.20
2. Elsőrendű zsemlye liszt		14.20
3. Zsemlye liszt		13.60
4. Elsőrendű kenyér liszt		13.20
5. Közép kenyér liszt		12.60
6. Kenyér liszt		12.—
7. Barna kenyér liszt		10.60
8. Takarmány liszt		7.—
11. Finom korpa zsákkal		5.20
12. Durva korpa zsákkal		4.80
13. Csirke buza zsákkal		4.60
14. Csirke buza zsákkal		4.80

A zsákok súlytartalma, teljsúlyt tiszta súlynak véve.

A B 0-6 számig 85 kilogramm.
7. és 8. szám 70 »
11. és 12. szám 50 »
Debreczen, 1893. máj. 31. (1.)

Hazánk legkedveltebb savanyúvize

ÁGNES

MOHAI

FORRÁS

Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gazdag szénsavtartalmu — A bornak színet nem változtatja. — Természetes ízét kellemessé teszi.

a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer” előnyös szolgálatot tesz.

Ujabbban a homokos talajban termelt savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az Ágnes-forrás savanyúvize.

Ujabb orvosi bizonylatok az Ágnes-forrásról Mohán.

A mohai Ágnes-forrás vizét hosszú évek során át rendeltem s jó szolgálatot tesz a gyomorhurut, a vékony belek hurutos állapota, hólyaghurut és torokhurut esetében.

Kötelességemnek tartom értesíteni, hogy a lefolyt kolera-járvány alatt mohai Ágnes-forrását kitűnő sikerrel rendeltem. A gyomor és bel működését rendkívül hathatósan támogatja, a nélkül, hogy mint a többi savanyúvizek nagy része korgást és hasmenést okozna. Örömmel konstatahatom, hogy nemcsak a hazai, hanem a külföldi ásványvizek között is legelső helyen áll.

A mohai Ágnes-forrás vizét, mint a természet által adott egyik megbecsülhetlen kincsét, a legnagyobb mérvben szoktam orvosi gyakorlatomban betegeimnek ajánlani; a kórjával, melyeknél ezen vizet adom, heveny és idült gyomorhurut, az eréimény minden esetben kielégítő. Adja Isten, hogy a külföldi hasonczelra alkalmazott vizeket teljesen kiszorítsa hazánk ásványvíz-forgalmából.

A kolera-megbetegedés ellen præservatív gyógyszernek bizonyult. Friss töltésben az ország minden gyógyszerházában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Édeskuty L.

BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz.

Máriaczei gyomorcseppek

Kitűnően hatnak a gyomor-betegségeknél, nélkülözhetetlen és általánosan ismert házi- és népszerű.

Jelek, melyekről a gyomor-betegségek fölismerhetők: étvágytalanság, a gyomorgyengeség, bűzös lehellet, felfújtság, savanyú felbűvés, hasmenés, gyomorgörcs, felesleges nyalka-kiválasztás, sárgaság, andor és hányás, gyomorgörcs, kemény székelés vagy székötlet. — Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, amennyiben ez a gyomortól származott, gyomornélkülterhelésnél étellekkel és italokkal, gúliszárak májgörcs és hámorrhoidáknál.

Nevezett betegségeknél a MARIACZEI GYOMORCSEPPEK évek óta a legnagyobb sikerrel használtattak, a mit száz és száz bizonyítvány igazol. Egy palack ára, használati utasítással együtt, 40 kr. Kettős palacké 70 kr. Központi székhely: BRADY KÁROLY gyógyszerész által. Krem-szeiben, (Morvaország) A védjegy és aláírás megfigyelendő. Csak oly cseppek tessenek való diáknak elfogadni, melyeknek burkolásán zöld szalag van ragasztva és szavakkal: »Valódisági bizonyítom.« B szalag az én aláírásommal van ellátva. Valódi MARIACZEI GYOMORCSEPPEK kaphatók: Debreczenben: Mihályovits István, Dr. Rotschnek Emil, Tamassy Bela, Tóth Béla és Balázs Ödön; Er-Mihályfalván: Mátray István; Dioszegben: Vaday Ignác, Hadházon: Farkas Ödön, Hosszu-Pályiban: Sárosy Imre, — Kaban: Horváth 431. Kálmán gyógyszerész uraknál. 30-43